

VALMISTEYHTEENVETO

1. LÄÄKEVALMISTEEN NIMI

Kalciumfolinat STADA 10 mg/ml injektioneste, liuos

2. VAIKUTTAVAT AINEET JA NIIDEN MÄÄRÄT

1 ml Kalciumfolinat Stada 10 mg/ml injektioneste, liuos -valmistetta sisältää 10,8 mg kalsiumfolinaattia vastaten 10 mg foliinihappoa.

Yksi 10 ml:n injektiopullo sisältää 108 mg kalsiumfolinaattia vastaten 100 mg foliinihappoa.

Yksi 20 ml:n injektiopullo sisältää 216 mg kalsiumfolinaattia vastaten 200 mg foliinihappoa.

Yksi 50 ml:n injektiopullo sisältää 540 mg kalsiumfolinaattia vastaten 500 mg foliinihappoa.

Yksi 100 ml:n pullo sisältää 1080 mg kalsiumfolinaattia vastaten 1000 mg foliinihappoa.

Täydellinen apuaineluetelo, ks. kohta 6.1.

3. LÄÄKEMUOTO

Injektioneste, liuos

Kirkas, kellertävä/keltainen liuos.

4. KLIINISET TIEDOT

4.1 Käyttöaiheet

1. Kalsiumfolinaattia käytetään vähentämään foolihapon antagonistien, kuten metotreksaatin, toksisuutta ja estämään niiden vaikutusta solunsalpaajahoidossa. Tämä toimenpide tunnetaan "kalsiumfolinaattisuojausena".

2. Pitkälle edenneen kolorektaalisen syövän hoito yhdessä 5-fluorourasiilin (5-FU) kanssa.

4.2 Annostus ja antotapa

Kalsiumfolinaatti annetaan parenteraalisesti injektiona lihakseen tai laskimoon tai infuusiona. Älä anna kalsiumfolinaattia intratekaalisesti. Kun läkettä annetaan laskimoon, kalsiumfolinaatti ei pidä injektoida yli 160 mg minuutissa, koska valmiste sisältää kalsiumia.

Kalsiumfolinaattisuojaus on tavallisesti tarpeen parenteraalisesti potilailla, joilla on malabsorptio-oireyhtymä tai muu ruuansulatuselimistön häiriö (oksentelua, ripulia, subileus jne.), jolloin imeytyminen suolesta ei ole varmaa. Yli 50 mg:n annokset on annettava parenteraalisesti.

Kalsiumfolinaatti voidaan laimentaa laskimoinfusioita varten 0,9-pros. natriumkloridiliuoksella tai 5-pros. glukoosiliuoksella ennen käyttöä. Ks. myös 6.3 ja 6.6.

Kalsiumfolinaattisuojaus metotreksaattioidossa:

Koska kalsiumfolinaattisuojauksen annostelu riippuu ratkaisevasti metotreksaatin annostuksesta ja sen antamisesta keskisuurin ja suurin annoksin, kalsiumfolinaattisuojan annostus määräytyy metotreksaattihoito-ohelman perusteella. Siksi kalsiumfolinaatin annostus ja antotapa on paras määritellä keskisuuri- ja suuriannoksisen metotreksaattihoito-ohjelmaan perustuen.

Jäljempänä on esitetty esimerkkejä kalsiumfolinaattisuojauksessa käytettävästä annostuksesta.

Kalsiumfolinaattisuojaus keskisuuri- ja suuriannoksisessa metotreksaattihoitossa:

Kalsiumfolinaattisuojaus on tarpeen kun metotreksaattia annetaan yli 500 mg/m^2 :n annoksina ja sitä on myös harkittava $100\text{--}500 \text{ mg/m}^2$:n annoksia käytettäessä.

Koska foolihappoantagonistien siedettävyys riippuu useista tekijöistä, kalsiumfolinaatin annostelusta ei voida antaa tarkkoja ohjeita metotreksaattiannoksen funktiona.

Kalsiumfolinaatin annostelu ja hoidon kesto riippuvat lähinnä metotreksaattihoidon tyypistä ja/tai annostelusta sekä toksisten oireiden ilmaantumisesta. Kalsiumfolinaatin tavallinen aloitusannos on 15 mg ($6\text{--}12 \text{ mg/m}^2$), joka annetaan $12\text{--}24$ tuntia (viimeistään 24 tuntia) metotreksaatti-infusion aloittamisen jälkeen. Sama annos annetaan joka 6. tunti 72 tunnin aikana. Usean parenteraalisen annoksen jälkeen lääkettä voidaan ryhtyä antamaan suun kautta.

Metotreksaattipitoisuus tulee mitata 48 tuntia metotreksaatti-infusion aloittamisen jälkeen. Jos metotreksaattipitoisuus on vielä $> 0,5 \mu\text{mol/l}$, kalsiumfolinaatin annostelu tulee sovittaa seuraavan taulukon mukaisesti:

Metotreksaatin pitoisuus veressä 48 tuntia metotreksaattihoidon aloittamisen jälkeen:	Kalsiumfolinaattilisä, joka annetaan joka 6. tunti 48 tunnin ajan, kunnes metotreksaattipitoisuus on alle $0,05 \mu\text{mol/l}$:
$\geq 0,5 \mu\text{mol/l}$	15 mg/m^2
$\geq 1,0 \mu\text{mol/l}$	100 mg/m^2
$\geq 2,0 \mu\text{mol/l}$	200 mg/m^2

Laboratoriokokeet: Potilaita, jotka saavat kalsiumfolinaattia metotreksaattihoidon tai metotreksaatin yliannostuksen jälkeen tai joiden metotreksaattipuhdistuma on heikentynyt, tulee seurata, ja kreatiiniin sekä metotreksaatin pitoisuutta seerumissa tulee mitata 24 tunnin välein. Kalsiumfolinaatin annostelu tulee säätää laboratoriokokeiden tulosten mukaisesti.

Yhdistelmähoito 5-fluorourasiiliin kanssa pitkälle edenneen tai etäpesäkkeisen kolorektaalisyövän hoidossa:
Hoidossa käytetään useita annosteluja ja annoksia, joista mikään ei ole osoittautunut optimaalseksi. Aikuisilla on käytetty seuraavia annosteluja:

Viikoittainen annostus: 20 tai 200 mg/m^2 kalsiumfolinaattia infuusiona laskimoona 2 tunnin aikana sekä 500 mg/m^2 5-fluorourasiilia bolusinjektiona laskimoona kalsiumfolinaatti-infusion keskivaiheessa tai lopussa.

Kuukausittainen annostus: Kerran kuussa 5 peräkkäisenä päivänä: 20 tai 200 mg/m^2 :n kalsiumfolinaattibolus ja heti sen jälkeen 425 tai 370 mg/m^2 5-fluorourasiilia bolusinjektiona laskimoona.

Yhdistelmähoidossa 5-fluorourasiiliin kanssa voi olla tarpeen muuttaa 5-fluorourasiiliin annostusta ja hoitoväliä potilaan kunnon, hoitovasteen ja annosta rajoittavan toksisuuden perusteella 5-fluorourasiiliin valmistetietojen mukaisesti. Kalsiumfolinaatin annostusta ei tarvitse vähentää.

Hoitojaksojen lukumäärä on hoitavan lääkärin päättävissä.

4.3 Vasta-aiheet

Yliherkkyys vaikuttavalle aineelle tai kohdassa 6.1 mainituille apuaineille.

Kalsiumfolinaattia ei tule käyttää B₁₂-vitamiinin puutoksen aiheuttaman pernisiösin anemian tai muiden megaloblastisten anemioiden hoitoon. Vaikka hematologiset oireet voivatkin korjautua, neurologiset oireet jäävät etenemään.

4.4 Varoitusset ja käyttöön liittyvät varotoimet

Kalsiumfolinaattia tulee käyttää metotreksaatin tai 5-fluorourasiilin kanssa vain syövän hoidossa käytettävien kemoterapeuttisten aineiden käyttöön perehtyneen lääkärin valvonnassa.

Kalsiumfolinaatti ei vaikuta metotreksaatin muihin kuin hematologisiin haittavaikutuksiin kuten munuaistoksisuuteen, joka johtuu metotreksaatista ja/tai metaboliitin sakkautumisesta munuaisissa.

Hyvin suuria kalsiumfolinaattiaannoksia täytyy välittää, koska tämä voi heikentää metotreksaatin vaikutusta kasvaimiin, erityisesti keskushermiston kasvaimiin, joihin toistuvassa hoidossa kertyy kalsiumfolinaattia.

Metotreksaattiin kohdistuva resistenssi solukalvon läpi tapahtuvan kuljetuksen vähentymisen seurauksena merkitsee myös foliinihappoon kohdistuvaa resistenssiä, koska kummallakin aineella on sama kuljetusmekanismi.

Metotreksaatin valmisteyhteenvedossa on tarkempaa tietoa metotreksaatin toksisuuden vähentämisestä.

Monet sytotokiset lääkkeet – suoraan tai epäsuoraan DNA:n synteesiä estäävät – (hydroksikarbamidi, sytarabiini, merkaptopuriini, tioguanini) aiheuttavat makrosytoosia. Tätä makrosytoosia ei katsota voitavan hoitaa foliinihapolla.

Yhdistelmähoidossa 5-fluorourasiilin kanssa käytettyä kalsiumfolinaatti lisää 5-fluorourasiilin toksisuusriskiä etenkin iäkkäillä ja heikkokuntoisilla potilailla. Yleisimmät haittavaikutukset ovat leukopenia, mukosiitti ja/tai ripuli, joiden takia voi olla syytä pienentää annostusta. Kun kalsiumfolinaattia ja 5-fluorourasiili käytetään kolorektaalisyyvän hoidossa, 5-fluorourasiilin annostusta on vähennettävä enemmän toksisten vaikutusten ilmaantuessa kuin 5-fluorourasiiliä yksin käytettäessä. Toksiset vaikutukset ovat yhdistelmähoidossa samanlaisia kuin 5-fluorourasiillilla monoterapiassa. Ruuansulatuskanavan häiriötä on todettu useammin ja vakavampina ja jopa hengenvaarallisina. Jos toksiset vaikutukset ovat vaikeita, kalsiumfolinaatin ja 5-fluorourasiilin yhdistelmähoito on lopetettava.

Kalsiumfolinaatin antamisesta intratekaalisesti metotreksaatin intratekaalisen yliannostuksen jälkeen on aiheutunut yksi kuolemantapaus.

Epilepsiapotilailla, joita on hoidettu fenobarbitaalilla, fenytoinilla tai primidonilla, kouristusten lisääntymisen riski on suurentunut, mikä johtuu epilepsialääkkeen pitoisuuden pienemistä plasmassa. Kliininen seuranta, mahdollisesti plasmassa todettavan pitoisuuden seuranta, ja tarvittaessa epilepsialääkkeen annoksen säätäminen on suositeltavaa kalsiumfolinaattioidon aikana ja jälkeen (ks. 4.5).

4.5 Yhteisvaikutukset muiden lääkevalmisteiden kanssa sekä muut yhteisvaikutukset

Kun kalsiumfolinaattia annetaan foolihappoantagonistin (esim. kotrimoksatsolin tai pyrimetamiiniin) kanssa, foolihappoantagonistin teho voi joko heikentyä tai hävitää kokonaan.

Kalsiumfolinaatti voi vähentää epilepsialääkkeiden, kuten fenobarbitaalin, primidonin, fenytoïinin ja suksimidiin, tehoa ja lisätä kouristusten määrää (entsyymiä indusoivan kouristuslääkkeen pitoisuuden voidaan todeta vähenevän plasmassa, koska maksametabolia lisääntyy, sillä folaatit ovat kofaktori). Kalsiumfolinaatin ja 5-fluorourasiilin samanaikaisen annon on todettu lisäävän 5-fluorourasiilin tehoa ja toksisuutta (ks. 4.2, 4.4 ja 4.8).

4.6 He delmällisyys, raskaus ja imetyks

Metotreksaatinanto on vasta-aiheista raskauden ja imetyksen aikana. Jos tarkan diagnoosin jälkeen metotreksaattihoitoa on annettava raskaudesta tai imettämisestä huolimatta, kalsiumfolinaatin käytölle ei ole rajoitusta metotreksaatin haittavaikutusten ehkäisemissä (kalsiumfolinaattisuojaus).

Raskaana olevien tai imettävien naisten hoidosta kalsiumfolinaatin ja 5-fluorourasiilin ja/tai muiden syöpälääkkeiden yhdistelmällä ei ole kokemusta. Tämän yhdistelmän käyttö on kuitenkin yleensä vasta-aiheista raskauden ja imetyksen aikana, vaikka kalsiumfolinaattia käytettiäsiinkin samanaikaisesti.

4.7 Vaikutus ajokynn ja koneiden käyttökykyyn

Ajo- ja koneiden käyttökykyä koskevia tutkimuksia ei ole tehty. Kalsiumfolinaatin ei kuitenkaan odoteta vaikuttavan ajokykyn tai koneiden käyttökykyn.

Jos kalsiumfolinaattia käytetään samanaikaisesti 5-fluorourasiilin kanssa, 5-fluorourasiilin haittavaikutusten (kuten huimaus, uneliaisuus, näköhäiriöt ja pahoinvoimi) riski voi lisääntyä. Siksi täty yhdistelmää saavien potilaiden ei pidä ajaa autoa tai käyttää koneita.

4.8 Hattavaikutukset

Hattavaikutuksen yleisys: hyvin yleinen ($\geq 1/10$), yleinen ($\geq 1/100$ ja $< 1/10$), melko harvinainen ($\geq 1/1\,000$ ja $< 1/100$), harvinainen ($\geq 1/10\,000$ ja $< 1/1\,000$), erittäin harvinainen ($< 1/10\,000$) sekä tuntematon (koska saatavissa oleva tieto ei riitä arviointiin).

Molemmat käyttöaiheet:

Immuunijärjestelmä

Hyvin harvinaiset: allergiset reaktiot, anafylaktoidit / anafylaktiset reaktiot ja urtiaria mukaan lukien.

Psykkiset häiriöt

Harvinaiset: unettomuus, agitaatio ja depressio suurten annosten jälkeen

Ruuansulatuselimistö

Harvinaiset: ruuansulatuselimiston häiriöt suurten annosten jälkeen

Hermosto

Harvinaiset: epilepsiakohtausten lisääntyminen (ks. myös kohta 4.5)

Yleisoireet ja antipaikassa todettavat haitat

Melko harvinaiset: kuume annettaessa kalsiumfolinaattia injektioliuoksenä

Yhdistelmähoito 5-fluorourasiilin kanssa

Turvallisuus riippuu yleensä 5-fluorourasiilin annostuksesta 5-fluorourasiilin voimistamien toksisten vaikutusten takia.

Aineenvaihdunta ja ravitsemus

Tuntematon: hyperammonemia

Veri ja imukudos

Hyvin yleiset: luuytimen vajaatoiminta, myös kuolemaan johtaneita tapauksia

Yleisoireet ja antopaikassa todettavat haitat

Hyvin yleiset: mukosiitti, mukaan lukien suutulehdus ja huulitulehdus. Mukosiitti on aiheuttanut kuolemantapauksia.

Iho ja ihanalainen kudos

Yleinen: palmoplantaarinen erytrodystesiaoireyhtymä

Kuukausittain annettava hoito:

Ruuansulatuselimistö

Hyvin yleiset: oksentelu ja pahoinvointi

Muiden 5-fluorourasiilin toksisten vaikutusten (esim. neurotoksisuuden) lisääntymistä ei ole todettu.

Viikoittain annettava hoito:

Ruuansulatuselimistö

Hyvin yleiset: ripuli toksisuuden ollessa suhteellisen voimakasta ja dehydraatio, joka vaatii sairaalahoitoa ja joka voi olla hengenvaarallinen.

Epäillyistä haittavaikutuksista ilmoittaminen

On tärkeää ilmoittaa myyntiluvan myötämisen jälkeisistä lääkevalmisteen epäillyistä haittavaikutuksista. Se mahdollistaa lääkevalmisten hyöty–haitta-tasapainon jatkuvan arvioinnin. Tervydenhuollon ammattilaisia pyydetään ilmoittamaan kaikista epäillyistä haittavaikutuksista seuraavalle taholle:

www-sivusto: www.fimea.fi

Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea

Lääkkeiden haittavaikutusrekisteri

PL 55

00034 FIMEA

4.9 Yliannostus

Akuutti toksisuus on vähäistä. Yliannostus ei yleensä aiheuta oireita, ja sen oireidenmukainen hoito lienee tarpeetonta.

Jos yliannostus sattuu 5-fluorourasiilin ja kalsiumfolinaatin yhdistelmää käytettäessä, noudatetaan 5-fluorourasiilin yliannostusta koskevia ohjeita.

Metotreksaattia käytettäessä kalsiumfolinaatin yliannostus voi vähentää metotreksaatin tehoa (liikasuojaus) (ks. 4.4).

5. FARMAKOLOGISET OMINAISUUDET

5.1 Farmakodynamika

ATC-koodi: V03A F03

Farmakoterapeuttinen ryhmä: Sytostaattioidon haittoja vähentävät aineet

Foliinihappo on foolihapon formyylijohdannainen, ihmisen elimistölle elintärkeä ravitsemustekijä. Se on mukana useassa metabolisessa prosessissa, esim. puriinin synteesissä, pyrimidiininukleotidin synteesissä ja aminohappojen metaboliassa.

Foliinihappoa käytetään lähinnä foolihappoantagonistien kuten metotreksaatin vaikutuksen kumoamiseen. Sitä vastoin aine voimistaa fluoropyrimidiinien, kuten 5-fluorourasiilin vaikutusta.

Metotreksaatti estää kilpailun dihydrofolaattireduktasia ja estää siten pelkistyneiden folaattien muodostumista solussa. Siten se estää DNA-, RNA- ja proteiinisynteesiä.

Kalsiumfolinaatista vapautunut foliinihappo muuttuu nopeasti aktiiviseksi 5-metyylitetrahydrofoolihapoksi (kalsiumfolinaattisuojaus). Toisin kuin foolihappo, foliinihappo ei vaadi dihydrofolaattireduktasin avulla tapahtuvaan pelkistymistä. Siksi dihydrofolaattireduktasin estäjillä ei ole vaikutusta foliinihappoon.

Metotreksaatin vaikutus riippuu lähinnä solujakautumisen nopeudesta, ja siksi sen sytostaattivaikutus kohdistuu kaikkiin nopeasti kasvaviiin soluihin, eli kasvainkudoksen lisäksi myös muihin nopeasti kasvaviiin kudoksiin (iho ja limakalvo, verta tuottava luuydin, sukupuolirauhaset). Kalsiumfolinaatti (5-formyyli-TF = foliinihappo = sitrovoriinitekijä) suojaaa näitä tärkeitä kudoksia ja elimiä metotreksaatin toksisilta soluvaikutuksilta.

5-fluorourasiilin sytotoksinen vaikutus perustuu FdUMP:n sitoutumiseen tymidylaattisyntaasiin, joka estää tymidylaattisyntaasia vaikuttamasta. Kalsiumfolinaatin antamisesta aiheutuu suurempia määriä folaattikofaktoreita, jotka edistävät FdUMP:n ja tymidylaattisyntaasin keskinäistä sitoutumista.

5.2 Farmakokinetiikka

Imeytyminen

Kun kalsiumfolaattia on annettu lihakseen vesiliuoksesta, sen systeeminen hyötyosuus on samaa luokkaa kuin laskimoon annetun kalsiumfolinaatin. Huippupitoisuus plasmassa (C_{max}) on kuitenkin pienempi.

Jakaantuminen

Foliinihapon jakaantumistilavuutta ei tunneta.

Lähtöaineen (D/L-5-formyylitetrahydrofoolihappo, foliinihappo) huippupitoisuus seerumissa ilmenee 10 minuutin kuluttua antamisesta laskimoon.

L-5-formyyli-THF:n ja 5-metyyli-THF:n AUC oli $28,4 \pm 3,5$ mg.min/l ja 129 ± 112 mg.min/l 25 mg:n annoksella. Inaktiivinen D-isomeeri esiintyy suurempina pitoisuksina kuin L-5-formyylitetrahydrofolaatti.

Biotransformaatio

Kalsiumfolinaatti on rasemaatti, jossa L-muoto (L-5-formyylitetrahydrofolaatti, L-5-formyyli-THF), on aktiivinen enantiomeeri.

Foliinihapon tärkein metaboliatuote on 5-metyylitetrahydrofoolihappo (5-metyyli-TF), jota muodostuu lähinnä maksassa ja suolen limakalvossa.

Eliminaatio

Aktiivisen L-muodon eliminaation puoliintumisaika on 32–35 minuuttia ja inaktiivisen D-muodon 352-485 minuuttia.

Aktiivisten metaboliittien terminaalinen kokonaispuoliintumisaika on noin 6 tuntia (laskimoon ja lihakseen antamisen jälkeen).

Erittyminen

80–90 % virtsaan (5- ja 10-formyylitetrahydrofolaatit inaktiivisina metaboliitteina), 5–8 % ulosteeseen.

5.3 Prekliiniset tiedot turvallisuudesta

Prekliinisissä tutkimuksissa ei ole ilmennyt riskejä, joita ei ole aikaisemman kliinisen kokemuksen perusteella ole ollut tiedossa (ks. tämän valmisteyhteenvedon muita kohtia).

Mutageenisiä vaikutuksia ei ole odotettavissa fysiologisilla annoksilla. Pitkäkestoisista tutkimuksista ei ole käytettäväissä tietoja foliinhapon mahdollisista kasvaimia aiheuttavista ominaisuuksista tai lisääntymismyrkyllisyyttä koskevista eläinkokeista.

6. FARMASEUTTISET TIEDOT

6.1 Apuaineet

Trometamoli
väkevä suolahappo
injektionesteisiin käytettävä vesi.

6.2 Yhteensopimattomuudet

Yhteensopimattomuuksia on ilmoitettu kalsiumfolinaatin injisoitavien lääkemuotojen ja droperidolin, fluorourasiilin, foskarneetin ja metotreksaatin injisoitavien lääkemuotojen välillä.

Droperidoli

1. Droperidolia 1,25 mg/0,5 ml yhdessä kalsiumfolinaatin 5 mg/0,5 ml kanssa; välitön saostuminen sekoitettaessa suoraan ruiskuun 5 minuutin ajan 25 °C:ssa, mitä seurasi 8 minuutin sentrifugointi.
2. Droperidolia 2,5 mg/0,5 ml yhdessä kalsiumfolinaatin 10 mg/0,5 ml kanssa; välitön saostuminen, kun lääkkeet injoihtiin peräkkään Y-liitokseen, ilman että Y-liittimen sivuhaaraa huuhdeltiin injektioiden välillä.

Fluorourasiili

Kalsiumfolinaattia ei saa sekoittaa samaan infusioon 5-fluorourasiilin kanssa saostumisriskin vuoksi. Yhdistelmä 50 mg/ml fluorourasiilia ja 20 mg/ml kalsiumfolinaattia, joko 5-prosenttisen vesi-glukoosiliuoksen kanssa tai ilman sitä, on todettu yhteensopimattomaksi eri sekoitusmäärinä ja säilytettynä polyvinylkloridisäiliöissä 4 °C:ssa, 23 °C:ssa tai 32 °C:ssa.

Foskarneetti

Kun 24 mg/ml foskarneettia ja 20 mg/ml kalsiumfolinaattia on sekoitettu keskenään, on ilmoitettu liuoksen muuttumista sameaksi ja keltaiseksi.

6.3 Kestoaika

2 vuotta.

Kestoaika laimentamisen jälkeen

Käyttövalmiin liuoksen on osoitettu säilyvän kemiallisesti ja fysikaalisesti 72 tuntia 5 % glukoosiliuoksella tai 0,9 % natriumkloridiliuoksella tapahtuneen laimentamisen jälkeen +2– +8 °C:n ja +25 °C:n lämpötiloissa valolta suojattuna.

Mikrobiologiseksi kannalta tuote on syytä käyttää välittömästi. Jos sitä ei käytetä välittömästi, käytön aikainen säilytysaika ja säilytysolosuhteet ovat käyttäjän vastuulla eikä liuosta normaalista pidä säilyttää yli 24 tuntia +2– +8 °C:n lämpötilassa, ellei valmistetta ole laimennettu tarkkaan säädettyissä ja validoiduissa aseptisissa olosuhteissa.

6.4 Säilytys

Säilytä jäääkaapissa (2–8 °C:ssa). Säilytä pullo ulkopakkauksessa (suojassa valolta).

6.5 Pakkaustyyppi ja pakkauskoot

Ruskea lasinen injektiopullo (tyypin I lasia), jossa klooributylyli/butyylitolppa ja alumiinikansi.
Kirkas lasinen injektiopullo (tyypin I lasia), jossa klooributylyli/butyylitolppa ja alumiinikansi.

Pakkauskoot:

1 x 10 ml ja 5 x 10 ml injektioneste, liuos
1 x 20 ml ja 5 x 20 ml injektioneste, liuos
1 x 50 ml ja 5 x 50 ml injektioneste, liuos
1 x 100 ml ja 5 x 100 ml injektioneste, liuos

6.6 Erityiset varotoimet hävittämiselle ja muut käsittelyohjeet

Tarvittaessa Kalciumfolinat Stada voidaan laimentaa seuraavilla infuusioliuoksilla: 5 % glukoosiliuos tai 0,9 % natriumkloridiliuos.

Tämä lääkevalmiste on kertakäytöinen. Käyttämätön liuos on hävitettävä.

Injektioneste, liuos on tarkastettava silmämääräisesti ennen käyttöä. Käytettävän liuoksen on oltava kirkas, eikä siinä saa näkyä hiukkasia.

7. MYYNTILUVAN HALTIJA

STADA Arzneimittel AG
Stadastr. 2-18
D-61118 Bad Vilbel
Saksa

8. MYYNTILUVAN NUMERO

17495

9. MYYNTILUVAN MYÖNTÄMISPÄIVÄMÄÄRÄ/UUDISTAMISPÄIVÄMÄÄRÄ

15.11.2002/ 23.02.2009

10. TEKSTIN MUUTTAMISPÄIVÄMÄÄRÄ

31.3.2020

PRODUKTRESUMÉ

1. LÄKEMEDLETS NAMN

Kalciumfolinat STADA 10 mg/ml injektionsvätska, lösning

2. KVALITATIV OCH KVANTITATIV SAMMANSÄTTNING

1 ml Kalciumfolinat Stada 10 mg/ml injektionsvätska, lösning innehåller 10,8 mg kalciumfolinat motsvarande 10 mg folinsyra.

1 injektionsflaska med 10 ml innehåller 108 mg kalciumfolinat motsvarande 100 mg folinsyra
1 injektionsflaska med 20 ml innehåller 216 mg kalciumfolinat motsvarande 200 mg folinsyra
1 injektionsflaska med 50 ml innehåller 540 mg kalciumfolinat motsvarande 500 mg folinsyra
1 injektionsflaska med 100 ml innehåller 1080 mg kalciumfolinat motsvarande 1000 mg folinsyra

För fullständig förteckning över hjälpmännen, se avsnitt 6.1.

3. LÄKEMEDELSFORM

Injektionsvätska, lösning

Klar, ljugul till gul lösning

4. KLINISKA UPPGIFTER

4.1 Terapeutiska indikationer

1. Kalciumfolinat används för att minska toxiciteten och motverka effekten av folsyraantagonister såsom metotrexat i cytotoxisk terapi. Denna procedur kallas vanligtvis för kalciumfolinat-rescue.
2. Behandling av avancerad kolorektal cancer i kombination med 5-fluorouracil (5-FU).

4.2 Dosering och administreringssätt

Kalciumfolinat ges parenteralt som en intramuskulär injektion eller intravenös injektion eller infusion. Kalciumfolinat får inte ges intratektalt. Vid intravenös tillförsel får högst 160 mg kalciumfolinat injiceras per minut på grund av lösningens kalciuminnehåll.

I regel måste kalciumfolinat-rescue ges parenteralt till patienter med malabsorptionssyndrom eller andra gastrointestinala störningar (kräkningar, diarré, subileus) när enteral absorption inte kan säkerställas. Doser över 50 mg bör ges parenteralt.

För intravenös infusion kan kalciumfolinat spädas med 0,9 % natriumkloridlösning eller 5 % glukoslösning före användning. Se även 6.3 och 6.6.

Kalciumfolinat-rescue vid metotrexatterapi:

Eftersom doseringsregimen för kalciumfolinat-rescue till stor del beror på dosering och administreringssätt av intermediär- eller högdosmetotrexat, kommer protokollet för metotrexatbehandlingen att bestämma doseringsregimen för kalciumfolinat-rescue-behandlingen. Vid val av dosering och administreringssätt av kalciumfolinat är det bäst att hänvisa till det aktuella protokollet för intermediär-eller -högdos-metotrexatbehandling.

Följande riktlinjer illustrerar doseringsregimer för kalciumfolinat-rescue.

Kalciumfolinat-rescue vid intermediär- och högdos-metotrexatbehandling:

Kalciumfolinat-rescue är nödvändig när metotrexat ges i doser överskridande 500 mg/m^2 kroppsyta och bör övervägas vid doser på $100 \text{ mg} - 500 \text{ mg/m}^2$ kroppsyta.

Eftersom tolerans mot folsyraantagonister är beroende av olika faktorer finns inga strikta riktlinjer för kalciumfolinatdosen som en funktion av metotrexatdosen.

Doseringen och behandlingstid av kalciumfolinat-rescue beror på behandlingstyp och/eller förekomsten av toxicitetssymtom. I regel skall den första dosen av kalciumfolinat på 15 mg ($6 - 12 \text{ mg/m}^2$) ges $12 - 24$ timmar (senast 24 timmar) efter start av metotrexatinfusionen. Samma dos ges var 6:e timme över en period på 72 timmar. Efter flera parenterala doser kan ett byte ske till en oral läkemedelsform.

Fyrtioåtta timmar efter start av metotrexatinfusionen, ska residualnivån av metotrexat mätas. Om residualnivån av metotrexat är $>0,5 \text{ } \mu\text{mol/l}$ bör doseringen av kalciumfolinat anpassas enligt följande tabell:

Residualnivån av metotrexat i blod 48 timmar efter start av metotrexatadministreringen:	Extra kalciumfolinat som skall administreras var 6:e timme i 48 timmar eller tills dess att metotrexatnivån är under $0,05 \text{ } \mu\text{mol/l}$
$>0,5 \text{ } \mu\text{mol/l}$	15 mg/m^2
$>1,0 \text{ } \mu\text{mol/l}$	100 mg/m^2
$>2,0 \text{ } \mu\text{mol/l}$	200 mg/m^2

Laboratorietest: Patienter som får kalciumfolinat efter behandling med metotrexat, inklusive överdosering eller reducerad clearance av metotrexat, ska följas och kreatinin- och metotrexathalten i serum ska mätas med 24 timmars intervall. Kalciumfolinatdosen ska anpassas enligt resultaten från laboratorietesterna.

I kombination med 5-fluorouracil som behandling för avancerad eller metastatisk kolorektalcancer:

Olika regimer och olika doseringar har använts, utan att någon dos har bevisats vara den optimala dosen. Följande regimer har använts till vuxna:

Veckoregim: 20 eller 200 mg/m^2 kalciumfolinat som intravenös infusion över en period på 2 timmar plus 500 mg/m^2 fluoracil som bolusinjektion i mitten eller slutet av kalciumfolinatinfusionen.

Månadsregim: en gång i månaden under 5 dagar i rad: 20 eller 200 mg/m^2 kalciumfolinatbolus omedelbart följt av 425 eller 370 mg/m^2 5-fluoracil som intravenös bolusinjektion.

För kombinationsbehandlingen med 5-fluorouracil kan 5-fluorouracildosen och det behandlingsfria intervallet behöva justeras beroende på patientens tillstånd, klinisk respons och dosbegränsande toxicitet enligt vad som beskrivits i produktinformationen för 5-fluorouracil. En sänkning av kalciumfolinatdoseringen behövs inte.

Läkare avgör hur många behandlingscykler som behövs.

4.3 Kontraindikationer

Överkänslighet mot den aktiva substansen eller mot något hjälpmämne som anges i avsnitt 6.1.

Kalciumfolinat ska inte användas för behandling av perniciös anemi eller andra megaloblastiska anemier orsakade av B₁₂-brist. Även om hematologisk remission kan inträffa, förblir de neurologiska manifestationerna progressiva.

4.4 Varningar och försiktighet

Kalciumfolinat ska endast användas med metotrexat eller 5-fluorouracil under direkt övervakning av en läkare med erfarenhet av kemoterapeutisk cancerbehandling.

Kalciumfolinat har inga effekter på den icke-hematologisk toxicitet av metotrexat såsom nefrotoxicitet, som följd avutföllning av metotrexat och/eller metaboliter i njurarna.

Överdriven höga kalciumfolinatdoser måste undvikas eftersom detta kan försvaga metotrexats antitumöraktivitet, särskild i CNS-tumörer där kalciumfolinat ackumuleras vid upprepad dosering.

Resistens mot metotrexat orsakad av nedsatt membrantransport, indikerar också resistens mot "folinsyra-rescue", eftersom båda läkemedlen använder sig av samma transportsystem.

För detaljerad information om reduktion av metotrexattoxicitet, hänvisa till produktresumén för metotrexat.

Många cytotoxiska läkemedel – direkta eller indirekta DNA-synteshämmare – medför makrocytos (hydroxikarbamid, cytarabin,mekaptopurin, tioguanin). En sådan makrocytos anses inte kunna behandlas med folinsyra.

I en kombinationsregim med 5-fluorouracil ökar risken för 5-fluoruraciltoxicitet med kalciumfolinat, särskilt hos äldre och försvagade patienter. De vanligaste manifestationerna är leukopeni, mukosit, och/eller diarré vilka kan vara dosbegränsande. När kalciumfolinat och 5-fluorouracil används vid behandling av kolorektalcancer måste 5-fluoruracildosen sänkas mer vid fall av toxicitet än då 5-fluorouracil används ensamt. Kvalitativt liknar toxiciteterna som observerats hos patienter som behandlats med kombinationsterapin de som observerats hos patienter behandlade med 5-fluorouracilmonoterapi. Gastrointestinala toxiciteter observerades mer vanligt och kan vara allvarligare och t.o.m. livshotande. I allvarliga fall måste kombinationen med kalciumfolinat och 5-fluorouracil avbrytas.

När kalciumfolinat har administrerats intratektalt efter intratekal metotrexatöverdos har ett dödsfall rapporterats.

Hos epilepsipatienter som behandlas med fenobarbital, fenytoin eller primidon finns en risk för ökad anfallsfrekvens, på grund av reducerad plasmakoncentration av de antiepileptiska läkemedlen. Kliniskmonitorering, eventuellt tillsammans med monitorering av plasmakoncentrationen och om nödvändig dosanpassning av antiepileptikum under kalciumfolinatadministreringen samt efter avslutad behandling rekommenderas (se avsnitt 4.5).

4.5 Interaktioner med andra läkemedel och övriga interaktioner

När kalciumfolinat ges tillsammans med folsyraantagonister (t.ex. co-trimoxazol, pyrimetamin) kan effekten av folsyraantagonisten antingen reduceras eller neutraliseras fullständigt.

Kalciumfolinat kan minska effekten av antiepileptika: fenobarbital, primidon, fenytoin och succinimider vilket kan öka frekvensen av epileptiska anfall. (Plasmanivån av enzyminducerande antikonvulsiva läkemedel kan sänkas till följd av att den hepatiska metabolismen är ökad, eftersom folater är en av kofaktorerna).

Samtidig tillförsel av kalciumfolinat och 5-fluorouracil har visats förstärka effekten och toxiciteten av 5-fluorouracil (se 4.2, 4.4 och 4.8).

4.6 Fertilitet, graviditet och amning

Metotrexatbehandling är kontraindicerat under graviditet och amning. Om behandling efter exakt diagnos förekommer trots graviditet eller amning finns det inga begränsningar beträffande användning av kalciumfolinat som profylax för att undgå metotrexattoxicitet (kalciumfolinat-rescue).

Erfarenhet av behandling av gravida eller ammande med kombinationen kalciumfolinat/5-fluorouracil och/eller cellgifter saknas. Dock är en sådan behandling i allmänhet kontraindicerad under graviditet och amning, även då kalciumfolinat är inkluderat i behandlingen.

4.7 Effekter på förmågan att framföra fordon och använda maskiner

Inga studier har utförts beträffande effekterna på förmågan att framföra fordon och använda maskiner. Kalciumfolinat förväntas dock inte påverka denna förmåga.

Om kalciumfolinat används samtidigt som 5-fluorouracil kan risken för att uppleva biverkningar orsakade av 5-fluorouracil (t.ex. yrsel, sömnighet, synstörningar och illamående) förstärkas. Patienter som får denna kombination bör därför inte köra bil eller använda maskiner.

4.8 Biverkningar

Frekvensen av biverkningar definieras enligt följande konvention: mycket vanliga ($\geq 1/10$); vanliga ($\geq 1/100$, $< 1/10$); mindre vanliga ($\geq 1/1\ 000$, $< 1/100$); sällsynta ($\geq 1/10\ 000$, $< 1/1\ 000$); mycket sällsynta ($< 1/10\ 000$); ingen känd frekvens (kan inte beräknas från tillgängliga data).

Båda terapeutiska indikationer:

Immunsystemet

Mycket sällsynta: allergiska reaktioner, inklusive anafylaktoida/anafylaktiska reaktioner och urtikaria.

Psykiska störningar

Sällsynta: insomnja, agitation och depression efter höga doser.

Magtarmkanalen

Sällsynta: gastrointestinala störningar efter höga doser.

Centrala och perifera nervsystemet

Sällsynta: ökad anfallsfrekvens hos epileptiker (se också avsnitt 4.5).

Allmänna symptom och/eller symptom vid administreringsstället

Mindre vanliga: feber har observerats efter tillförsel av kalciumfolinat som injektionslösning.

Kombinationsbehandling med 5-fluorouracil:

I allmänhet är säkerhetsprofilen beroende av regimen för 5-fluoruracil, på grund av förstärkt 5-fluorouracilinducerade toxicitet.

Metabolism och nutrition

Ingen känd frekvens: hyperammonemi.

Blodet och lymfsystemet

Mycket vanliga: benmärgssvikt, inklusive fall med dödlig utgång.

Allmänna symptom och/eller symptom vid administreringsstället

Mycket vanliga: mukosit, inklusive stomatit och keilit. Dödsfall har inträffat till följd av mukosit.

Hud och subkutan vävnad

Vanliga: Palmar-plantar erytrodysestesi.

Månadsregim:

Magtarmkanalen

Mycket vanliga: kräkningar och illamående.

Ingen förstärkning av övriga 5-fluorouracilinducerade toxiciteter (t.ex. neurotoxicitet).

Veckoregim:

Magtarmkanalen

Mycket vanliga: diarré med högre toxicitetsgrader, och uttorkning, vilket leder till sjukhusinläggning för behandling och även dödsfall.

Rapportering av misstänkta biverkningar

Det är viktigt att rapportera misstänkta biverkningar efter att läkemedlet godkänts. Det gör det möjligt att kontinuerligt övervaka läkemedlets nytta-riskförhållande. Hälso- och sjukvårdspersonal uppmanas att rapportera varje misstänkt biverkning till:

webbplats: www.fimea.fi

Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet Fimea

Biverkningsregistret

PB 55

00034 FIMEA

4.9 Överdosering

Den akuta toxiciteten är låg. Överdosering ger i allmänhet inte några symptom och symptomatisk behandling av överdosering behövs förmodligen inte.

Om överdosering med kombinationen 5-fluorouracil och kalciumfolinat inträffar, följ överdosersanvisningarna för 5-fluorouracil.

När metotrexat används kan en kalciumfolinatöverdos orsaka en sänkt effektivitet för metotrexat ("over-rescue") (se avsnitt 4.4).

5. FARMAKOLOGISKA EGENDRÖKS

5.1 Farmakodynamiska egenskaper

ATC-kod: V03A F03

Farmakoterapeutisk grupp: Medel mot toxicitet vid cytostatikabehandling

Folinsyra är ett formylderivat av folsyra, en näringssfaktor som är nödvändig för mänskliga. Den är involverad i olika metaboliska processer, t.ex. purinsyntes, pyrimidin-nukleotidsyntes och aminosyrametabolism.

Folinsyra används främst för att upphäva effekterna av folsyraantagonister såsom metotrexat. Substansen förstärker å andra sidan effekten av fluopyrimidiner såsom 5-fluorouracil.

Metotrexat hämmar och konkurrerar med dihydrofolatreduktas och förhindrar därigenom att folater bildas i cellen. Följaktligen hämmar det DNA-, RNA- och proteinsyntesen.

Folinsyran som frisätts ur kalciumfolinat omvandlas snabbt till aktiv 5-metyl-tetrahydrofolsyra (kalciumfolinat-rescue). Till skillnad från folsyra kräver folinsyra inte någon reduktion med dihydrofolatreduktas. Dihydrofolatreduktasblockerare har därför ingen effekt på folinsyra.

Effekten från metotrexat beror i huvudsak på celldelningshastigheten och därmed utövar den sin cytostatiska effekt på all snabbt profilerande vävnad (hud, slemhinnor, hematopoisk benmärg, könskörtlar). Dessa vitala vävnader och organ kan skyddas från den cellulära toxiciteten hos metotrexat genom kalciumfolinat (5-formyl-THF = folinsyra = citrovorumfaktor).

Den cytotoxiska effekten av 5-fluorouracil utgörs av en bindning av FdUMP till tymidylatsyntas vilket därigenom hämmar tymidylatsyntasaktiviteten. Administrering av kalciumfolinat leder till högre mängder folatkofaktorer, vilket stärker bindningen mellan FdUMP och tymidylatsyntas.

5.2 Farmakokinetiska egenskaper

Absorption

Efter intramuskulär tillförsel av vattenlösningen är systemisk tillgänglighet jämförbar med den efter intravenös tillförsel. Däremot erhålls lägre högsta serumhalter (C_{max}).

Distribution

Distributionsvolymen för folinsyra är inte känd.

Högsta serumkoncentrationen av moderssubstansen (D/L-5-formyletetrahydrofolsyra, folinsyra) uppnås 10 minuter efter intravenös administration.

AUC för L-5-foryl-THF och 5-metyl-THF var $28,4 \pm 3,5$ mg x min/l och 129 ± 112 mg x min/l efter en dos på 25 mg. Den inaktiva D-isomeren har en högre koncentration än L-5-formyl-tetrahydrofosfat.

Metabolism

Kalciumfolinat är ett racemat där L-isomeren (L-5-formyltetrahydrofolat, L-5-formyl-THF), är den aktiva enantiomeren.

Den viktigaste metaboliska produkten från folinsyra är 5-metyl-tetrahydrofolinsyra (5-metyl-THF) vilket till största delen tillverkas i levern och tarmslemhinnan.

Eliminering

Halveringstiden är 32 – 35 minuter för den aktiva L-isomeren respektive 352 – 485 minuter för den inaktiva D-isomeren.

Den totala terminala halveringstiden för den aktiva metaboliten är ca 6 timmar (efter intravenös och intramuskulär administration).

Utsöndring

80 – 90 % i urinen (5- och 10-formyltetrahydrofolat inaktiva metaboliter), 5 – 8 % i feces.

5.3 Prekliniska säkerhetsuppgifter

Prekliniska provresultat visade inga risker som inte redan är kända från klinisk erfarenhet (se andra avsnitt i produktresumén).

Inga mutagena effekter kan förväntas vid fysiologiska doser. Långtidsstudier avseende tumorogen potential av folinsyra såväl som djurstudier för att klargöra reproduktionstoxikologiska egenskaper saknas.

6. FARMACEUTISKA UPPGIFTER

6.1 Förteckning över hjälvpämnne

Trometamol
Koncentrerad saltsyra
Vatten till injektioner

6.2 Inkompatibiliteter

Inkompatibilitet har rapporterats mellan injektionsformen av kalciumfolinat och injektionsformerna av droperidol, fluorouracil, foskarnet och metotrexat.

Droperidol

1. Droperidol 1,25 mg/0,5 ml tillsammans med kalciumfolinat 5 mg/0,5 ml gav omedelbar fällning vid direkt tillsats och blandning i spruta i 5 minuter vid 25°C, följt av centrifugering i 8 minuter.
2. Droperidol 2,5 mg/0,5 ml tillsammans med kalciumfolinat 10 mg/0,5 ml gav omedelbar fällning när läkemedlen injiceras efter varandra i en Y-port utan att denna sköljdes mellan injektionerna.

Fluorouracil

Kalciumfolinat får inte blandas i samma infusionslösning som fluorouracil, eftersom fällning kan bildas. Fluorouracil 50 mg/ml och kalciumfolinat 20 mg/ml, med eller utan 5% glukos i vatten, har visat sig vara inkompatibla när de blandats i olika mängder och förvarats i polyvinylkloridbehållare vid 4°C, 23°C eller 32°C.

Foskarnet

Vid blandning av foskarnet 24 mg/ml och kalciumfolinat 20 mg/ml har en grumlig gul lösning rapporterats.

6.3 Hållbarhet

2 år.

Hållbarhet efter spädning

Kemisk och fysikalisk stabilitet av lösningar utspädda med 5 % glukoslösning eller 0,9 % natriumkloridlösning har visats under 72 timmar vid 2°C - 8°C och vid 25°C när det skyddas mot ljus. Från mikrobiologisk synpunkt bör produkten användas omedelbart. Om den inte används omedelbart är förvaringstid och förvaringsbetingelser före användning, användarens ansvar och bör normalt inte överskrida 24 timmar vid 2°C - 8°C såvida inte spädningen har skett under kontrollerade och validerade aseptiska förhållanden.

6.4 Särskilda förvaringsanvisningar

Förvaras i kylskåp (2°C - 8°C).

Förvara injektionsflaskan i ytterkartongen. Ljuskänsligt.

6.5 Förpackningstyp och innehåll

Bruna injektionsflaskor (typ I glas) med klorbutyl/butylgummi propp och aluminiumlock.
Klara injektionsflaskor (typ I glas) med klorbutyl/butyl gummipropp och aluminiumlock.

Förpackningsstorlekar:

1 x 10 ml och 5 x 10ml injektionsvätska, lösning

1 x 20 ml och 5 x 20 ml injektionsvätska, lösning

1 x 50 ml och 5 x 50 ml injektionsvätska, lösning

1 x 100 ml och 5 x 100 ml injektionsvätska, lösning

6.6 Särskilda anvisningar för destruktion och övrig hantering

Vid behov kan Kalciumfolinat Stada spädas med följande infusionsvätskor: 5 % glukoslösning eller 0,9 % natriumkloridlösning.

Läkemedlet är endast avsett för engångsbruk. All oanvänt lösning ska kasseras.

Injektionslösningen ska inspekteras visuellt före användning. Endast klar lösning utan partiklar ska användas.

7. INNEHAVARE AV GODKÄNNANDE FÖR FÖRSÄLJNING

STADA Arzneimittel AG

Stadastrasse 2-18

61118 Bad Vilbel

Tyskland

8. NUMMER PÅ GODKÄNNANDE FÖR FÖRSÄLJNING

17495

9. DATUM FÖR FÖRSTA GODKÄNNANDE/FÖRNYAT GODKÄNNANDE

Datum för det första godkännandet: 15.11.2002

Datum för den senaste förnyelsen: 23.02.2009

10. DATUM FÖR ÖVERSYN AV PRODUKTRESUMÉN

31.3.2020